

33/3 El n° 2840 agotado

Any LVII Núm 2841 - BARCELONA, 15 Desembre 1933 Preu: 20 cts. - Atrassats, 40

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

D'aquella polsaguera neix aquest fangueig.

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRÉ

Vies urinàries: *Bienorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítis*, *prostatítis*, *orquítis*, *cistítis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvítis*, *vaginitis*, *metrítis*, *uretrítis*, *cistítis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o de debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTXYL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efícaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersicials. Producte pluriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològics del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 30
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

A idèntiques causes, idèntics efectes

PERTORBAR, no és revolucionar.

Hi ha professionals de la pertorbació com n'hi ha de la revolució. Entre els més distingits professionals de la pertorbació es troben els de la F.A.I.

No podem creure que cap dels dirigents d'aquesta agrupació pugui creure de bona fe que es facin revolucions corrent la pólvora. Si així

fos, també s'acreditarien d'incapacitats absoluts per a dirigir cap moviment obrer.

Com que no podem creure que aquests senyors, amb actes execrables com els de posar de parapet indefensos ciutadans ni amb les bombes que escampen arreu de Barcelona es creguin que es pot fer una revolució, hem de creure que s'utilitza la pertorbació, coneguda l'experiència que aquest procediment és el tret clàssic que surt per la culata.

Sabem que arreu del món l'anarquia social porta el taló ferrat de les dictadures. Uns temps d'anarquia italiana portaren la marxa vers Roma, uns temps d'anarquia hispànica portaren la dictadura de Primo de Rivera — vista en els primers moments amb apoteòsic assentiments —, uns temps de desorganització germànica han portat els grillons de Hitler a la Germània.

No creiem pas que no s'hagin de fer revolucions, ni ens volem allistar en els rengles dels panxacontentistes als quals espanta tot apartament de la rutina quotidiana. Vinguin revolucions socials, que bona falta ens fan, però que vinguin amb la maduresa d'una revolució i amb les possibilitats d'un èxit. Que no vinguin únicament i exclusivament com a pertorbació caòtica que perjudica la causa i porta la balança de l'opinió vers el camp contrari.

Es ja la majoria—majoria inconscient—, la qui clama per un home de puny fort que torni endagar el desgavell d'aquests dies. Són ja molts obrers els qui volen sortir d'una coacció amagada per entrar francament a la coacció visible d'un dictador oficial.

La pertorbació sistemàtica, en l'actualitat, és portar gent vers les dretes, és fer el joc del sector enemic, és llançar la sospita damunt d'un nucli i sentir pietat pels pobres illusos inconscients que els fan el joc.

El President Macià ha pogut dir aquestes paraules en una seva alocució, radiada el passat diumenge: “—Que pensin tots, aquells que tenen responsabilitat en el que pot haver ocasionat el fet d'haver estat posats en llibertat provisional, sota fiança metàl·lica (quan ja se sabia que estava en preparació una altra revolta caòtica, quan ja hi havia la convicció que aquesta revolta esclataria) alguns homes que en una temptativa anterior van ésser agafats “in fraganti”, alguns d'ells dintre un automòbil carregat de bombes. Per la llibertat d'aquests va bastar una fiança personal de 7.000 pessetes, mentre que, en aquells mateixos dies, per la llibertat provisional d'un dependent de comerç que havia trencat un vidre, era exigida una fiança de 25.000 pessetes. El grup de terroristes, alliberats provisionalment pel jutge, va trobar la manera de pagar en conjunt unes 100.000 pessetes de fiança. I això prova com abunden en certs sectors els diners, uns diners que qui sap d'on vénen ”

La lògica ens diu que els diners que afavoreixen determinat sector han de venir del sector que afavoreixen. Aquest sector són les Dretes. Les Dretes no serien afavorides per una revolució, són afavorides per una pertorbació. I en la pertorbació estem, una pertorbació persistent, sistematitzada, sense cap nord social, però amb un ordre polític que té un fi ben visible i ben proper: *la dictadura*.

Sortirà afavorida la classe obrera de la Dictadura que s'albira?

Dictadura del proletariat. No. El nostre Lenin no existeix com no existeix el nucli místicament, il·luminadament que existia a Rússia, com no existeix el llevat que, en altre lloc que no hagi estat Rússia hagi fet possible aquest marxisme. Vegi's el cas d'Alemanya.

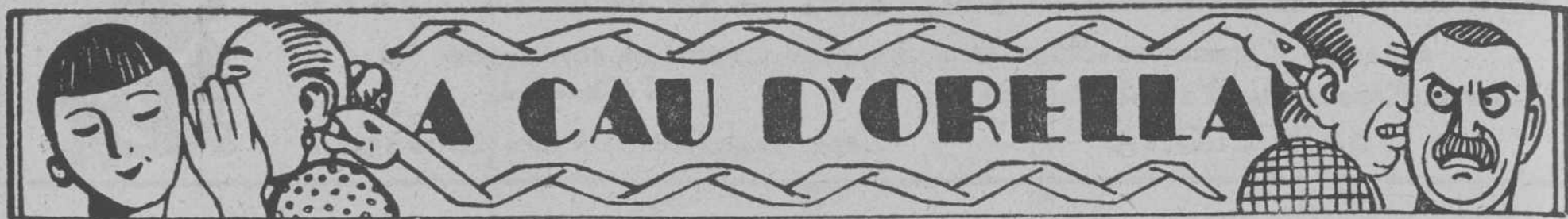
Si s'apropa alguna Dictadura, és una Dictadura de dretes amb les seves conegudes militaritzacions i amb les balances que cauen sempre del cantó dels forts en contra del cantó del febles.

I es dona el cas paradoxal que en nom de l'obrer, i per redimir l'obrer, es treballa a tota empenya perquè els seculars enemics de l'obrer trobin la vida expedita i madamitzada la carretera.

Per una revolució segura, preparada, factible, sí. Per una pertorbació sospitosa, interessada o inconscient, no!

Els obrers de Catalunya no hem de voler servir de conillet d'Indies, no ja per experiment sinó per fer arrossos. Hi ha espartenyets, que no fan llàstima ni respecte, perquè són falses.

POESIA BEN ACTUAL

Es tracta d'un poema pur publicat per "Avui". N'és autor en Josep Janés i Olivé.

"Margaret,
balanci dels meus pensaments".

La poesia ens ha semblat ben actual perquè, avui, un poeta que trobi que una Margaret pot ésser "el balanci dels seus pensaments" pot cercar una núvia total que sigui la taula de menjador dels seus anhels, el llit de noces dels seus somnis, la vaixella de les seves il·lusions, el sofà i els sillons de la seva vida, la cambra de bany de la seva fantasia, etc., i així trobar-se amb un pis parat que li permeti casar-se quan vulgui, parament de casa molt adient per aquests temps de crisi.

Per solucions no hi ha com els poetes! Visqui el poeta Josep Janés i Oliver!

EL SENYOR SANTAMARIA
HI TOCA

L'altre dia, en un despatx de l'Ajuntament, tenia la paraula el senyor Santamaria.

Nosaltres escoltavem per una escaleta.

El senyor Santamaria parlava de l'Esquerra i deia: "—Ha estat la mateixa Esquerra la més perfecta màquina trinxadora dels seus homes. Se li veia que trinxava amb gust."

I aleshores el senyor Santamaria parlava dels esquerrans: "—La Comissió d'Hisenda ha estat mes i mig sense reunir-se. S'ha descurat el cobrament de quatre milions i mig de pessetes. S'han desentés de l'impost sobre els solars sense edificar. Han baixat els ingressos d'arbitris per manca de personal."

"—I de tot això n'ha tingut la culpa l'Esquerra, aqueferada en trinxar-se ella mateixa."

No perquè s'hagin suspès de moment les eleccions municipals, han de deixar de fer-se. Tingui present l'Esquerra les paraules del senyor Santamaria. I sobretot cerqui amb cura els qui l'han de representar. Els

noms que sonaven darrerament...
Mau!

COM HEU VIST ELS PASSATS
ESDEVENIMENTS?

Si preguntéssim com han vist els darrers esdeveniments és molt possible que ens contestessin:

El senyor Cambó. — Reposadament. En el confort de la meua sala turca, no hi arriben els sorolls.

Un gran home de Dretes. — Pensant en el que ens pot haver costat la bullanga i amb la recança que, malgrat tot el que fem fer i el que fem, no pugui venir el somniat dictador.

Una de la Rambla. — No n'han entrat ni cinc. Estic a les sopas.

La Majordona. — Un altre càstig del cel que cau damunt de Barcelona.

El Rector. — Per cap dels morts no faran dir misses per la seva ànima.

La dama absolutament roja. — Jo que ja tenia mig mirat el palau del marquès de Comilles!

La modisteta. — No m'agrada. Per lluir per les Rambles es necessita la pau.

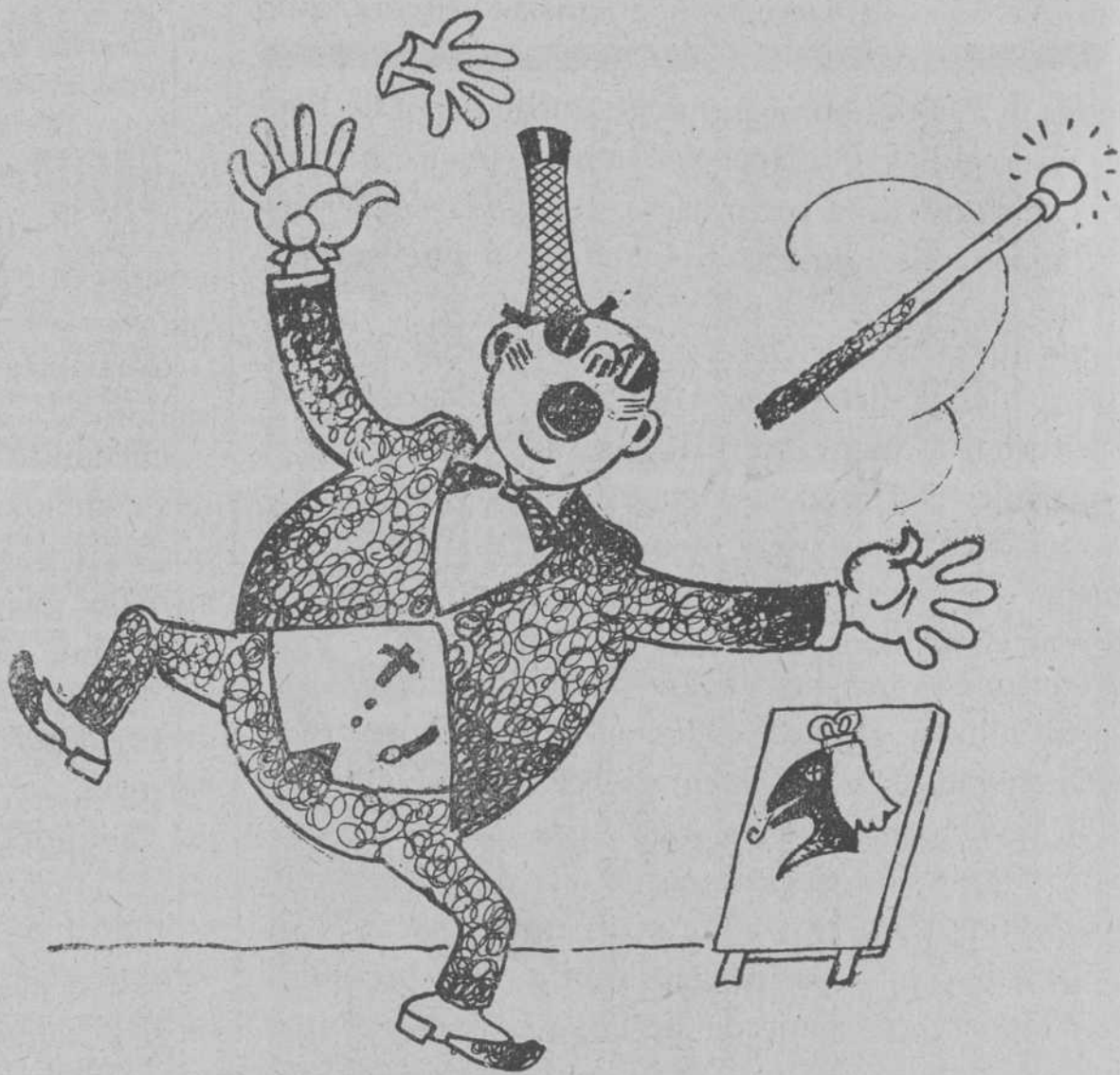
El radical. — Carai, carai! La cosa s'embolica- Vejam si ens tocarà a nosaltres fer unes noves "Casas Viejas"?

El senyor Ferran de Segarra. — Això em pot proporcionar un bon discurs. Com que hi he de tornar entrar!...

Un taxista. — Que duri!

Una monja. — M'ha calgut passar aquests dies vora la porta per esbrinar si tots els sorolls eren de bombes.

Un tramviari. — El repòs d'aquests dies, en lloc d'engreixar-me

El Sr. Esteve i les eleccions.

—Hem guanyat; visca les dretes... quedarem pelats, però sortirem amb la nostra; després ja els farem a l'Ajuntament.

m'ha aflaquít.

L'empresari de Romea. — Llàstima de no haver pogut donar la culpa de la tancada a la present revolució.

El senyor Navarro Costabella. — Tinc l'argument d'una nova novel·la.

El repartidor de bombes de can Jorba. — Això és rebentar el negoci!

Les Llucietes i en Domènec de Bellmunt. — Déu vulgui que el dimecres tot el tràngol revolucionari s'hagi acabat!

La Monyos. — M'he passat el temps fent guàrdia al "Crédit Liónés".

El de "El Signe de la Cruz". —

Que, quant menys, vulgui la província que rera aquest estrall llueixi la nostra Creu.

Unes turistes angleses. — Hem sopat totes les tardes, a les cinc, en un bar de les Rambles. Hem tingut la sort d'haver arribat en els moments àlgids, que ens permetran de fer grans articles pintorescs.

Manuel Brunet. — Tot em dona tema per poder parlar malament d'en Macià i de les Esquerres.

Un de la F.A.I. — Les bombes incendiàries ens han resultat una estafada. No serveixen per les nostres revolucions.

Un Guàrdia d'Assalt. — Sort de les moltes noies que ens admiren i ens endolceixen les hores.

Un de Manresa. — Fins ara teníem el manresà de l'any vuit. Ara tenim el manresà del trenta tres.

Un Pessebrista. — Si això dura, ni el bou ni la mula podran estar quietes en els pessebres.

Un callista. — He augmentat la clientela un cent per cent.

El guerrer de l'edat mitjana. — El nostre vestit de ferro haurà de tornar aviat. I tanta gatzara com s'ha fet a les nostres costelles.

L'estàtua d'En Pitarra, animant-se:

Com us deia Fontanelles,
el nostre poble està fotut...

Les nostres Llucietes.

El lector. — Sta. Llúcia en conservi la vista de mirar coses tan bufones,

UN TAL SENYOR BAIDES

El senyor Baidés, al qual ens referim, és el President dels Escombrieries d'Hospitalet, i, diu ell, que forma en el rengle de les Esquerres.

Segons referències que tenim el perfecte esquerrà que és el senyor Baidés recomanava els candidats de la Lliga. "Voteu—els deia—, per Antoni Carbonell, per Gonzalo Pons, per Antoni Rigau".

El senyor Baidés—també segons referències—, és conegut per "l'home de les cinc mil raons". És natural que a un home que pot posar la mà damunt *tantes raons* no li'n manquin per ésser, o dir-se, d'esquerres, i recomanar als subordinats que votin per les dretes.

En política, els senyors Baidés abunden molt!

UN CANDIDAT

A la candidatura de la Lliga per regidors s'hi llegeix el nom de Josep M.ª Ginesta i Pons.

Aquest senyor Ginesta és un adroguer, eixerit com la flor del seu cognom.

Primer, tot era fer-se magarrufes amb l'Escofet perquè aquest regidor actual el portés a la candidatura de l'Esquerra. Després, vist que amb l'Escofet no hi havia res a fer, canvià d'ideals i de tàctica i anà a fer més eficaces magarrufes a algú de la Lliga.

La Lliga l'acceptà.

El nas fi d'aquest adroguer degué ensumar que fer niu a l'Ajuntament equival a la sort de la rata que es pot ficar dintre un formatge.

GLOSSARI

REVOLUCIONARIS À PREU FET

En sembla, si la memòria no em falla, que el cèlebre humorista nord-americà Mark Twain parla en un dels seus deliciosos contes d'una empresa de fer revolucions per encàrrec, al servei dels teòrics o manifesters que vulguin moure xivarri sense els maldecaps de preparar organitzacions armades ni les responsabilitats de la liquidació final.

Les facècies de Mark Twain, com les aventures de Jules Verne, han estat superades per la realitat, i així com el famós humorista imaginava una societat d'homes de coratge i de pocs escrúpols que, per un preu convingut, tot comprès, estaven disposats a fer comèdia o tragèdia a l'ombra de la bandera de qui els contractés, ens trobem ara amb uns estols de gent desaprensiva que posen a sou llurs activitats per realitzar uns espectacles

de pet i flama, com els llumins dels nostres avis, o bé empreses catastròfiques de més envergadura, si així convé. Tot, segons la paga.

La immensa majoria dels ciutadans som testimonis, quan no víctimes, de la profusa, tèrbola i estúpida actuació d'aquests àngels bufadors que ens volen portar la felicitat i els gaudis d'un paradís terrenal amb els estimulants d'uns aldarulls sense solta, d'unes bombes obrericides i d'una literatura analfabeta i disgraciosa, més repulsiva i grotesca encara que llurs actes canallescos, d'un cretinisme repugnant.

Es dona la casualitat, sospitosa casualitat, que aquests espasmes pseudo-revolucionaris esdevenen sempre en moments en què poden pertorbar i malbaratar els triomfs i el joc net de les democràcies i obren sempre, sempre, a profit de les forces reaccionàries i dictatorials.

Aquesta coincidència ens fa creure que ens trobem davant d'una banda executora d'un matonisme ofert al més dient i que actua usant d'un chantatge camuflat d'obrerisme, abu-

sant unes vegades de la credulitat dels autèntics revolucionaris, com ho podrien testimoniar amb fets i dades els qui conspiraren per Catalunya i per la República i que foren víctimes de la deslleial rapacitat dels pertorbadors mercenaris. O bé, com ara, fent el joc a preu fet dels elements antirepublicans.

La cosa és tan clara i evident, que no necessita demostració. Si contràriament del que hom creu, es tracta d'una organització d'allucinats o de providencialistes, el cas seria més greu, car demostraria que les pures essències liberals i democràtiques d'un poble en període de superació, estarien a la mercè d'una pinxalla obtusa i maligna, fruit natural dels baixos fons constituïts per "mendigos" (el mot no té traducció), matorros i rufians, dignes del fuet, del pat de sopa conventual i dels vestits de sorge. Aquesta xurma innoble ens ha de portar la felicitat i la redempció? Apa, buenas! Ens sobren els castissos d'espardenya i els de botes de muntar.

PANICAL

La millor arma.

—Per estar tranquils, a Catalunya, s'ha de fer el carnet d'identitat sense perdre temps.

—Just, així sabrem el qui tenim a casa.

VUITS I NOUS I CARTES QUE NO LLIGUEN

CATALUNYA, POBLE DISSORTAT, I ESPANYA, NACIO DESGRACIADA

Arreu d'Espanya bufa el vent de la revolta...

D'una revolta que no té cap ideal per fita, d'una revolta que unes mans criminals alimenten amb els seus milions... La sang ha tacat la terra de totes les regions de la Península!

La gent no treballa... no guanya diners... Es declaren a diari una infinitat de vagues, que no porten cap finalitat. L'obrer i la classe mitjana moren de fam... sinó són assassinats traïdorament pels carrers...

Els únics que amb aquest bati-bull, es guanyen la vida, són els

anarco-sindicalistes, que reben a grapat les pessetes d'uns assassins que la República, magnànima, va voler perdonar...

L'obrer, atemoritzat pels pistolers assassins, no gosa a reaccionar en contra d'ells...

Les autoritats, per por d'una crítica com la que els fets de Casas Viejas va provocar, serveixen de blanc, al sbandarres assassins assalariats pel qui millor els paga...

I aquests assassins saben molt bé que els seus crims, quedaran sense castigar... Unes mils de pessetes de fiança, els faran obrir les portes de les presons, com les feren obrir per a en March...

No temen cap càstig...

I en veritat, no l'han de témer... A Espanya, havem abolit la pena de mort...

La trobàvem inhumana...

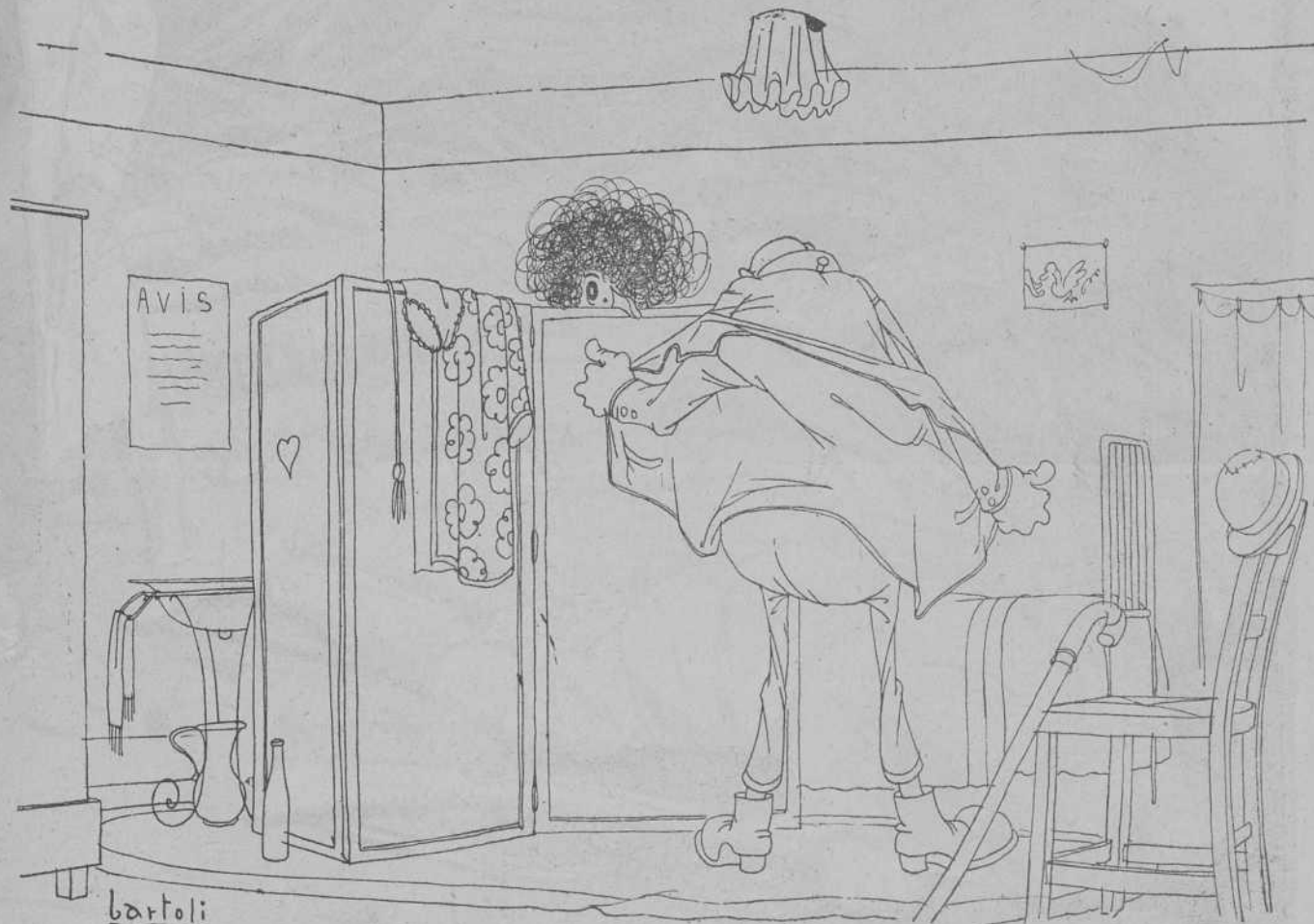
Els, no troben pas inhumà l'assassinar pacífics ciutadans, que han de guanyar-se la vida treballant, suant, i no pas portant a la butxaca una bomba o una "Para-bellum" de 160 trets, i d'un valor de dos mil pessetes...

Si es va dir "pena de mort al lladre", amb més raó havem de demanar-la per l'assassí...

Suprimir la pena de mort?—que deia l'escriptor Alphonse Karr—em sembla molt bé... però que els senyors assassins comencin a fer-ho ells...

EL TEATRE ROMEA I ELS GRRRRANS EXITS!

Sí, senyors... El teatre Romea ha tancat... I això que en aquest teatre, no s'hi feien altres obres, que les que les grrrrans eminències es dignaven escriure...

Del manifest del pobre Sr. Ruc-obado contra l'exposició del nu.

I no... no... ja sap que el nu no m'agrada.

DESEMBRE 1933

Sense comentaris.

Doncs, mirin, la gent, no hi ha volgut saber res, i avui dia el senyor Josep, Maria, Jesús de Segarra s'ha de guanyar la vida fent mítings per a Acció Catalana i respallant el SANYO HURTADO, que, per més que el respallin (sigui dit en passant), no li treuran pas del damunt, la mala estrella que hi porta...

El públic de Romea, té un empatx de Segarra... Aquella diarrea poètica que sofreix l'orador-poeta, l'haurà de fer servir per a fer envers la propaganda electoral de La Lligueta, a veure si així, enceraran la gent...

I ara el Teatre Segarra (vull dir Romea) demana una subvenció que l'Ajuntament segurament no li negarà, a fi que es puguin fer encara deu o vint Hostals i Estrelles, que no faran ni la glòria del Teatre Català, ni el miracle de portar-hi gent...

Que l'empresa de Romea es recordi que a Catalunya hi ha altres autors que el Calvo de l'Ateneu, i que pensi i mediti que l'únic que ha de subvencionar el Teatre Català és el públic, que al fi i al cap, és el millor i el més inapellable dels jutges.

NOVES CURTES

Per centèsima vegada ha estat detingut el conegut i simpàtic, prestigiós i aprofitat anarco-murcianista Sr. Durrutti.

Això vol dir, que ha estat alliberat per centèsima vegada...

Només l'alliberen, per això, quan hi ha bronca... Es veu que ho fan per tornar-lo a detenir...

Després de la revolta.

—Que et sembla Francisquet?

—Molt bé, noi. Abans la ballavem per separat, ara la ballarem junts.

Els hotels estan buits. No ve ni un estranger. Es llàstima... Perquè ara sí que coneixeria el que és Espanya...

Aquestos estrangers no són mai oportuns.

El senyor Martínez Bàrrio, va dir l'altre dia per ràdio, que serien (el govern, la força pública), severos, però no pas cruels...

Els anarco-sindicalistes, diu que reien d'allò més... I han fet descarriar trens, han posat bombes i han matat a trets tots els qui els han donat la gana...

A veure si encara assistirem a un repartiment de credencials destinades a enxufar tots els revolotsos...

Es diu que els sindicats anglesos estan tan ben organitzats...

No estaria de més, que els obrers espanyols, s'interessin una mica del que és tot això del sindicalisme... perquè a Espanya hi ha una petita equivocació...

A Anglaterra, el sindicalisme està dirigit per gent que entén molt en sociologia...

Ací, el porten una gent, que amb l'única ciència amb què tenen quelcom a veure, és amb la criminologia.

PASSANT

JA HI ESTEM ACOSTUMATS

Aquests dies passats han estat de tèrbol, obscur, d'origen sospitós; mopuda la seva vida per un moviment que tenia repercussions més o menys intenses arreu d'Espanya: moviment tèrbol, obscur, d'origen sospitós; moviment que es diu obrerista però que només pot afavorir a una possible dictadura de dretes... ¡i ja ens direu què hi sortiran guanyant els obrers amb una dictadura de dretes!

L'anar en tramvia era una penitència, perquè mai no s'acabava d'arribar; perquè hi anavem premsats com sardines; perquè les averies del tramvia ens feien patir del cor; perquè ens feien patir del cor i de tot arreu, les bogeries dels tramvies que alguna vegada s'entestaven en passar pel mig de la Rambla, talment com si volguessin anar a fer el vermut a Canaletes.

Lapassió de la República.

Lerroux. — De tot el que pugui passar jo me'n rento les mans.

L'anar en autoòmnibus també era arriscat: pels que el duïen i pels que ens deixàvem dur.

Esclataven bombes a tort i a dret, de dia i de nit, talment com si les donessin. Aquest luxe de bombes era una cosa verdaderament fantàstica. Barcelona havia esdevingut un planter de bombes.

Les bombes, però, no anaven soles: els hi feien guàrdia d'honor les pistoles.

I hom cremava autos, feia barricades, caçava guàrdies civils com si fossin conills, intentava cremar alguna església perquè no fos dit, i parlava d'abolir la moneda. A nosaltres, que veïem la moneda molt de tard en tard i en quantitats que fan riure — i no precisament d'alegria — aquest número del programa era el que ens anava més bé.

La policia anava pels carrers, la guàrdia civil muntava metralladores a la plaça d'Espanya, tancaven els teatres perquè els negocis anaven massa bé. De nit Barcelona era una cosa seriosa.

Però en el moment més anguniosos i de més perill, hi ha hagut barcelonins que han anat al cafè i han anat al cinema. I és que el nostre poble és un poble admirable que ja està acostumat als aldarulls, a les pistoles i a les bombes. Ja res ens ve de nou. Hem tingut un Rull i un Anido i ja no ens ve d'aquí. Sense pistoles, sense bombes, és possible que no sabessim viure: hi estem tant acostumats!

Quirze DE BESORA

TELÓ ENLAIRE

OLIMPIA

"Follies de mitja nit", revista amateur. La colònia estiuenca de Tiana organitza unes festetes que equivalen als pretèrits "martes de las de Gómez". Aquesta colònia estiuenca, no estiuença a Tiana, hi "veranea".

Que aquesta gent es divereixi, o "se divierta", no hi ha res a dir. També ens divertirem nosaltres veient-los saltar, cantar i ballar a l'Olimpia.

Amb el que no volem passar és amb tot això que ens han dit els crítics, de l'art, la distinció, la meravella, i tantes coses més de "Follies de mitja nit".

La revisteta de Tiana està bé per Tiana i per l'estiu. A Barcelona, malgrat els fins caritatius-exhibicionistes que la maquillen, no ens fa fred ni calor.

No és, està clar, l'analfabeta revista madrilenya. Però tampoc és cap revista que digui res, malgrat, per jutjar-la, ens situem en el pla d'espectacle amateur de colònia d'estiu.

Els de Tiana—veranecantes—, volgueren fer una revista "linda". Quan arriben a alguna cosa arriben a això: a la "lindura". No han arribat a fer una revista "bonica". D'art, no cal parlar-ne.

ROMEA

"El Divino Impaciente", poema dramàtic en versos, dividido en un prólogo, tres actos y un epílogo. Autor: Josep M.ª Pemàn.

"El Divino Impaciente" és nau "ardavina" mística. No té res més que versos, versos de toc de tabal i de saxofó. Tot el seu èxit autèntic és d'orella.

I ens referim a l'èxit de l'espectador autèntic, no a l'èxit que l'obra té entre el cavernícola o el monàrquic que van a oïr-la i veure-la vestits d'smoking.

Josép M.ª Pemàn s'ha refregat molt als clàssics. Refregar-se amb els clàssics no vol dir que se sigui clàssic. Demà, en el teatre de Castella, podran ésser clàssics Valle Inclán i Marquina. L'autor de "El Divino Impaciente", no.

En el poema de Josep M.ª Pemàn, les figures de Francesc Xavier i d'Ignasi de Loyola, són figures que semblen davallades d'un tòpic vell. No tenen fervor ni vida.

Ni entusiasme autèntic. L'entusiasme autèntic fugiria d'aquests versos de Pemàn, sonors, cantàrics, rotunds, però sense poesia, sense foc, sense emoció.

Fixeu-vos en els dats i baixos d'aquests versos:

No habéis visto
yendo de caza, a la entrada ...
de alguna villa apartada,
con qué gestos y ademanes
se asombran los ganapanes
ante una mula enjaezada?

Això és tot el sonor que es vulgui, però és mort, retòric—en el dolent sentit del mot—, insignificant. I gairebé tota l'obra és farcida de semblants versos.

En fa l'efecte que el fervor que se senti per ella és també el: "asombro de ganapanes, ante una mula enjaezada".

Res més. Perfecte teatre comercial.

POLIORAMA

El clown que és Cassimir Ortas necessita el clown que és Muñoz Seca. L'un complementa l'altre.

"La Voz de su Amo" és una obra que, quan es representa a Barcelona ens arriba de penjaments contra els catalans, i que, quan es representa a Barcelona, ens arriba esporgada i *ad hoc*.

Si el nostre públic fos un altre, s'hauria

revoltat contra Muñoz Seca, que a fora el befa i ací bé a treure-li els diners de la butxaca. Però el nostre públic es bonjan i troba que el senyor Muñoz Seca el fa riure molt.

Tenim el convenciment, però, que els admiradors que el senyor Muñoz Seca pugui tenir a Barcelona, a ell el fan riure encara més.

BARCELONA

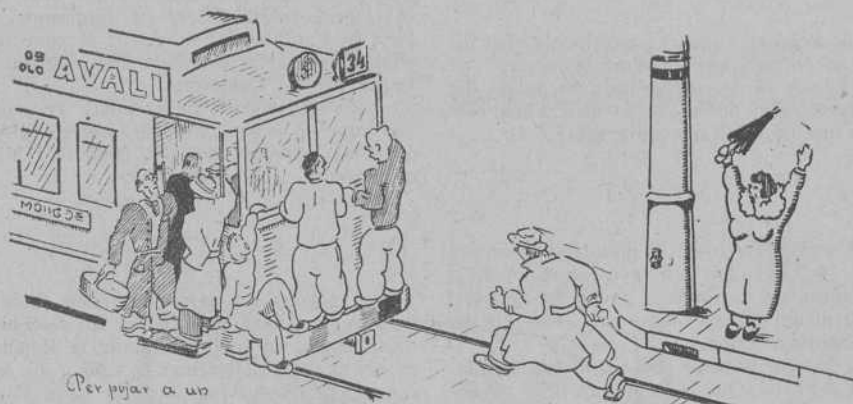
Ens manca espai per parlar com volíem de "Sombres Xinesques" i de "Topace" en la interpretació dels actors de la Companyia Rivero de Rosas.

Ho farem la setmana propera.

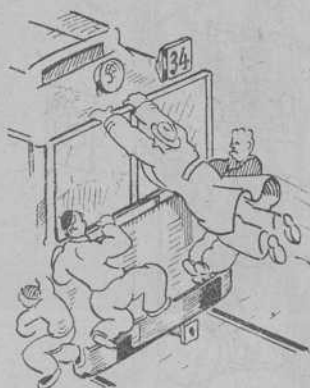
WORK

Nota: Contestem la carta que ens adreça R. G. M.

La Companyia Pujol-Fornaguera treballarà al Centre Català de Barcelona els dies 17, 24 i 31 a la tarda, i el dia 25 a la nit.

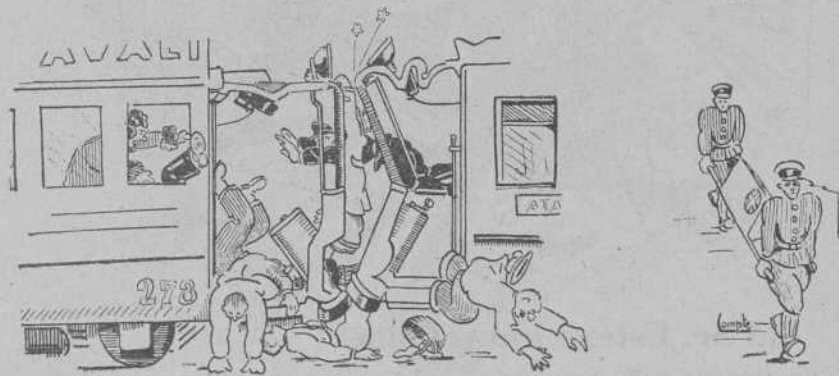
Per pujar a un dels pocs trams que queden a Barcelona, es necessita ésser corredor...

... saltar com tigras...

... tenir resistència i equilibri...

... tot plegat per salvar...

... a l'Hospita

ESQUELLOTS

L'altre dia s'estrenava a Romea una obra cavernícola i cursi. A l'estrena hi assistien els cavernícoles i els cursis més representatius de Barcelona. Ho diem pel fet d'haver aplaudit una llauna com aquella. I perquè tots llegien l'*A B C*, *El Debate*, *La Nación*.

A propòsit d'aquesta obra; per a demostrar-vos la seva vàlua, us n'esmentarem dos versos:

...poniéndose amarillo
como la flor del romero.

I ens ha fet molta gràcia això que la flor del romaní fos groga.

Gil Robles, l'illustre cavernícola, ha dit que no és hora que governin les dretes.

I és que deu haver pensat: Si no ho dic jo, ho dirà el poble... i ho dirà d'una manera que no ens farà cap gràcia!

El senyor Lerroux, el pintoresc ex-emperador del Parallel, ens ha encolomat com a President de la Cambra aquell ex-ministre de la difunta monarquia —a. f. v.— que es diu Santiago Alba.

La broma, a pesar d'ésser massa pesada, li ha sortit bé. Que la República li ho pague.

A Nordamèrica s'ha abolit la llei seca. Monàrquics: cap a Nordamèrica!
Aquests dies, als convents de Barcelona e *islas adyacentes*, no quedà una monja ni per a remei. Totes havien sortit al carrer. I no pas per a *votar*: per por de *botar*.

Aquests passats dies agafàveu els diaris i llegieu: bombes, F. A. I., policia, metralladores, dinamita, pistoles, guàrdia civil... Però en un recó de pàgina, un titular captava més que els altres la vostra atenció: "Associació de pessebristes".

Entre tanta sang, tant desori, tanta angúnia, hi havia una associació de pessebristes! Oi que sembla una broma?

A Romea fan una cursileria en vers titulada *El divino impaciente*. I els crítics de Barcelona, tant provincians i que amb tant menyspreu tracten obres de digníssims autors de Catalunya, han vessat el cove dels elogis, han parlat del segle d'or castellà, de Lope, Tirso i Calderon.

I això fa riure i fa llàstima recordem que mai no s'han prodigat aquests elogis quan ha estrenat un poeta autèntic: Marquina, com a exemple.

Els vergonyosos fets que vénen succeint des de fa quinze dies, posen al descobert, d'una banda, la candorositat de la República que no ha sabut armar-se contra els seus enemics, i d'altra part, que hi ha a Espa-

—I ara que ja s'ha acabat la gresca, què en farem d'això que ens ha sobrat?

—Esperar que les dretes ens avisin per tornar a començar.

nya un nombre infinit de salvatges que no mereixen el títol de ciutadans i que tenen una esquena i unes anques prou amples, tant com estret el front, per a rebre un tanda repicada de fuetades.

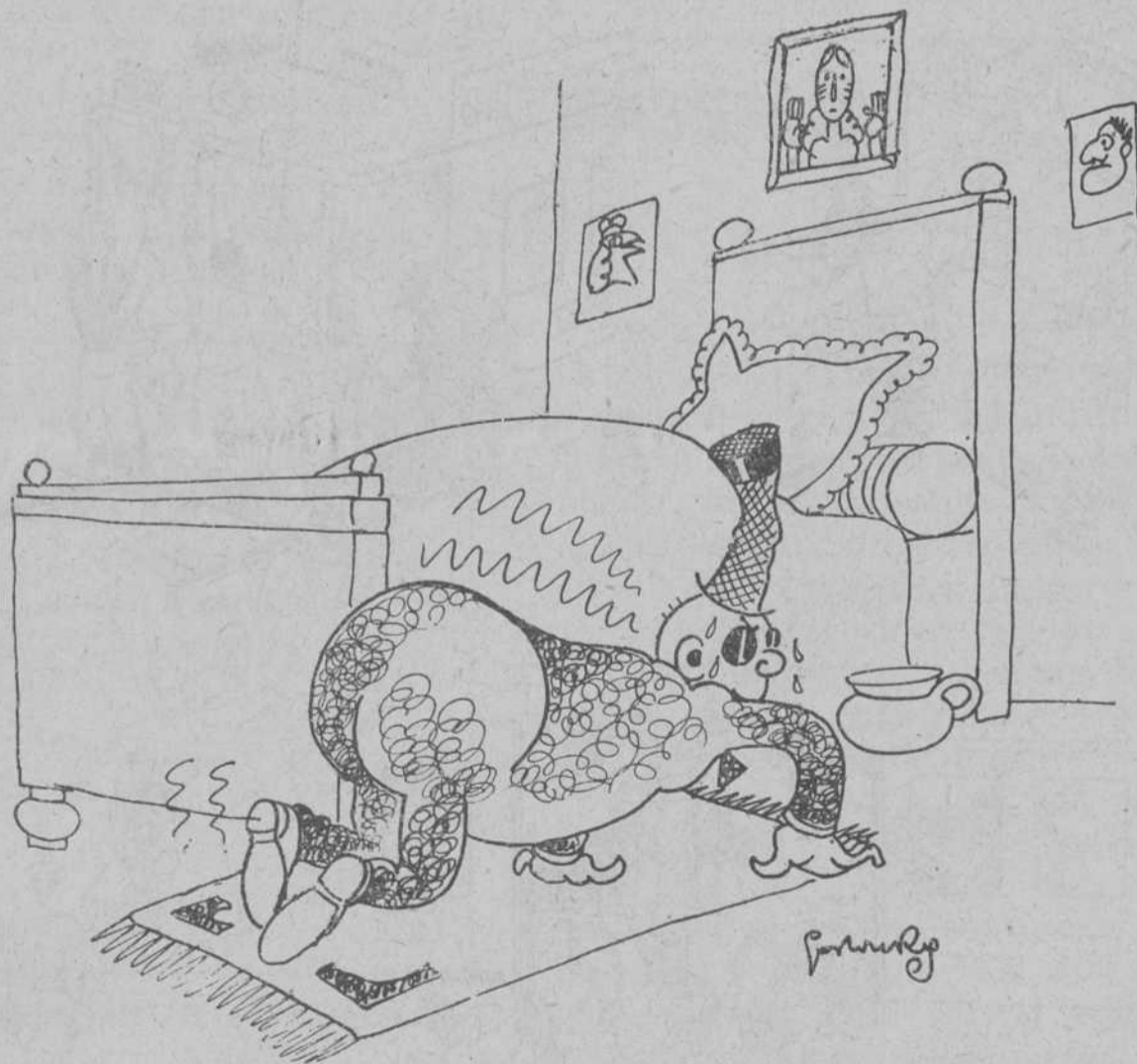
La República ha estat candorosa i feble perquè els setciències i retòrics que han volgut definir-la i plasmar-la han pretès fer de la mateixa una lliçó de dret quan, per damunt de tot, havia d'ésser una lliçó de coses. Car ho paguem i costarà prou d'endegar-ho.

Una gran massa del poble espanyol, i a Catalunya un immens nombre de la *murcianada* que ens empastifa, no és digne de la llibertat i de la democràcia que els homes de la República han conquerit. Que es diguin "vasallos" o "anarco-sindicalistas", el cas és igual. Salvatges i mesells, subjectes al cop de tralla del "mozo crúo" que remeni les cireres, tant si aquest es diu Pare Cirilo com camarada "Fulgencio".

**DOCTOR MORA - Vies Urinaries,
Sífilis, Impotència.
Plaça Universitat, 1-De 10 a 1 i de 4 a 8**

No és just que els ciutadans que hem merescut el dret d'ésser lliures estiguem a la mercé dels brètols que ens poden enfonsar en el llot de la poca-solta analfabeta o entregar-nos a les fúries d'una renovada dictadura.

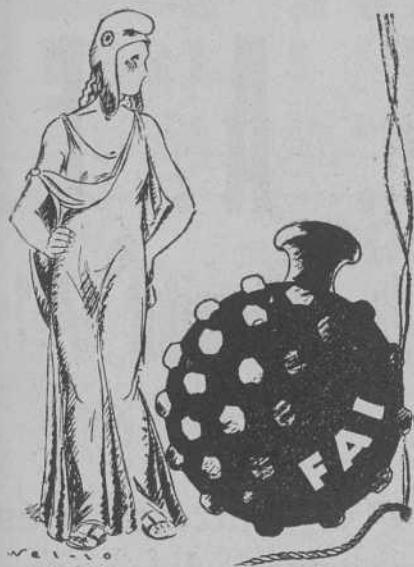
Cal que els republicans es redrecin davant la temença d'un possible poder dictatorial. És precis, també, que s'emprenquin l'obra de treure els mocs del nas, escatar la pegadella i omplir amb substància l'olla buida que tenen al cap els pontífexs, corifeus i menudalla del "comunismo libertario".

El Sr. Esteve i la revolta.

—Jo sempre estic a punt de posarme a sota el llit i sortir-ne al moment de celebrar la victòria sigui del qui sigui.

—Bé, ja he apagat la metxa, però fins que no firi aquest estri a mar, no puc estar tranquil·la.

Els que combateren Manuel Azaña, el gran republicà, pels fets de Casca Vieja, ara hauran de plorar de vergonya i de remordiment. Els republicans estantissos i les dretes, l'acusaren de cruel. Potser seria més adequat i escaient que el titllessin de feble per no haver brandat l'espasa fulminadora contra els indesitjables que es troben a la dreta i a l'esquerra de la República.

Santiago Alba, no el coneixeu?, ha estat anomenat President de les Corts pel vot dels agraris, monàrquics i radicals. No es podia esperar més ni menys.

Com que totes les coses porten cua, Emiliانو Iglesias (*libera nos Domine*), té un càrrec directiu en la minoria radical parlamentària. Cordem-nos l'americana. Cordem-nos-la... i no ens en fiem gaire!

El Teatre català està malalt. Li convé una temporada de repòs. De repòs... dels mals autors que l'han fastiguejat i han allunyat el públic. També d'apartament dels crítics olles, insubstancials i barres que manifestaven en la quasi totalitat de la nostra premsa diària. Si convé, passarem pública bugada d'autors caps de cascall i de crítics buits de moca i plens d'una ridícula propopeia fàcilment desinfectable. El primer de tot és l'ordre públic. Després, podrem dedi-

Aquest número ha estat revisat per la censura.

car-nos a enderrocar ninots de portal. Els prometem un número extraordinari.

A l'Hospitalet, els lacais de la Societat "March i Co.", van abolir la moneda... després d'arrambar amb el calaix de les cases que visitaren i sense perjudici de cobrar amb moneda comptant i sonant el preu de llur sabotatge a la república.

Quan Joan March, el rei dels contrabandistes i el financer de moltes coses monàrquiques i radicals, era a la Presó de Madrid molts pistolers i atracadors aconseguiren la llibertat mitjançant la fiança en metàl·lic prestada pel futur President de la República monàrquica.

Ara, Joan March és lliure i es dona la coincidència que també es troben en llibertat els pertorbadors i assassins del 8 de gener, per gràcia d'unes sospitoses aportacions en metàl·lic. Pertorbadors i assassins que volen trens i fan esclatar bombes en barriades obreres.

Quadre i marc es completen.

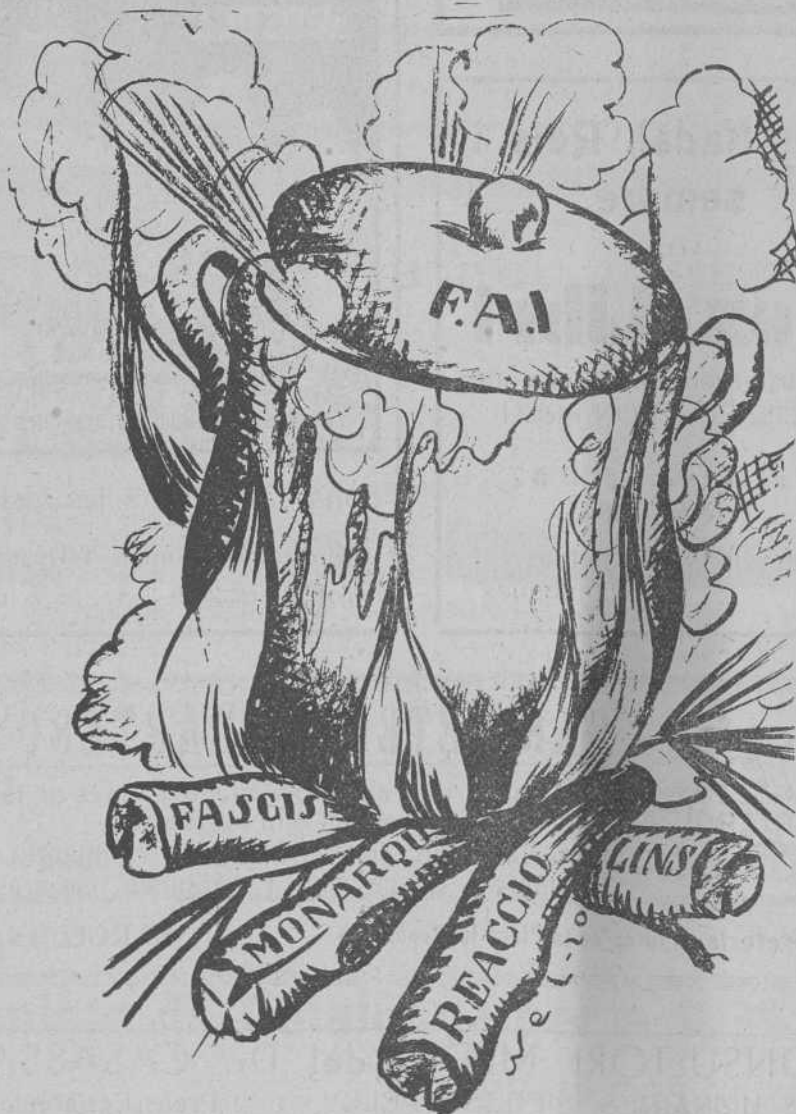

ÚLTIMAS NOVEDADES EN Aparatos de Radio

RADIO AFICIONADO

Rambla de las Flores, 30

(junto a la casa Llorens)

Mentre hi hagi foc bullirà l'olla.

CLINICA GALLEGO

Vies urinaries-Matriu-Sifilis-Impotencia-Diaterna-Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

18, Nou de la rambla, 18
Diumenges, de 10 a 1

HOMBRES DEBILES

Impotents, mancats de vigor sexual, etc

Tabletas de vida «GRAFF»

(A América HERCULINA) retornen
la virilitat a l'home esgotat.

De venda a farmàcies i centres d'específics
Gratuitament enviarem faciele interessant

DEMANEU-LO A

LABORATORI «GRAFF»

Apartat, 415

VALENCIA

GRAFF

HOTEL MEUBLÉ EL RECREO

«CASA MASQUEFA»

Esmerat servei en habitacions de
3, 4, 5, 6 i 10 pessetes. Amb servei
d'aigua corrent freda i calenta.

Es lloga servei per a banquets.

R. de Sant, Antoni, 8
Príncep de Viana, 3
Telèfon 12665

L'Orquestra - Orquestrina

dona categoria a les festes

Representant: Antoni Tarragona
Carrer Moles, 27, 2.ª 4.ª - Barcelona

Per Nadal, Reis i
sempre,
visiteu

Vox-Libri

on trobareu tota mena de
LLIBRES A BON PREU

Tallers, 55 i 57
Telefon 13945

Compren grans i petites
biblioteques.

GANIVETERIA "ARTERO"

NOM DE GARANTIA

Casa assortida amb tota mena d'eines de tall
pròpies del ram perruquer.

Especialitzada en l'arranjament (buidatge) i
ajustament de navalles i màquines barberes.

Llibreteria, 9 (prop. de la Plaça la República)

BARCELONA

CONSULTORI MÈDIC del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL : Preus Econòmics
De 11 a 1, i de 5 a 7 : Festius de 11 a 1 : TALLERS, 29, entresol

J. A. F.

Rda. Universitat, 17, 1er

La organització més
important d'espanya
200 SUCURSALS

Trajos a terminis

Condicions favorables

Portant la roba,

fem confeccions

a 50 pessetes

Informacions, 13845
Telèfons { Credits i 13569
Hechures
Tallers, 12426

Rda. Universitat, 17, 1er

LA REGLA

SUSPESA,
Torna rapidament
i sense perill amb

PERLAS "FEMI" Marvellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

APOPLEXIA

(Feridura)

PARALISI-ARTERIOESCLEROSI

i totes les malalties derivades d'una defectuosa circulació de la sang, les evita i guareix l'antic específic vegetal i completament inofensiu.

ANTIAPOPLETIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Espeífics

LA BONA SOMBRA
Ball Continu tots els dies
de 6 a 9 i de 11 a 4 amenitzats per
DUES ORQUESTRES

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

G. ALOMAR

Vies urinaries. Curació més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric
Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12

Llibreria Espanyola :-: Rafael López

RAMBLA DEL MIG, 20

BARCELONA

TELEFON 20160

OBRES NOVES

El divino impaciente

JOSÉ M.^A PEMÁN

PREU 5 PTES.

JOSEP M.^A DE SAGARRA

La rosa de cristall

PREU 5 PTES.

DR. LOUIS REMUSAN

Fisiología e Higiene del Matrimonio

(breviario íntimo de los casados)

PREU 8 PTES.

CARLES SOLDEVILA

VALENTINA

NOVEL·LA

PREU 5 PTES.

HA SORTIT EL PRIMER

Calendari Excursioniste de Catalunya per a 1934

56 FULLS IL·LUSTRATS

PREU 3'75

Un cartell de propaganda electoral.

L'últim home i l'última pela.